

brailleliga VZW
een andere kijk op het leven

Activiteitenverslag **2022**

Een
andere
**kijk
op
het
leven**

B

Profiel

De Brailleliga begeleidt blinde en slechtziende personen, zonder discriminatie, in alle aspecten van hun dagelijks leven op weg naar zelfstandigheid, onafhankelijkheid en inclusie. De Brailleliga is actief in heel België, en vertegenwoordigt ook hun stem in de politieke wereld, bij de actoren van het socio-culturele leven en het grote publiek. Ze ondersteunt oftalmologisch onderzoek. Haar actie berust op de vrijgevigheid en de steun van schenkers en erflaters, de deelnemers van de Tombola, de subsidiërende overheden en ondernemingen.

inhoudstafel

Dit activiteitenrapport
wordt aangevuld met
een serie podcasts te
beluisteren op YouTube.

Het verslag is ook
beschikbaar in
audioversie en in braille.

Kerncijfers	p. 4
Hoogtepunten 2022	p. 6
Woord van de directie	p. 8
Altijd nabij	p. 10
Smartphones en tablets, onbetwiste sterren	p. 16
Kampen voor iedereen	p. 19
De stem van de Brailleliga en al haar leden	p. 24
Vrijwilliger zijn. Openbloeien door deel te nemen	p. 28
Corporate governance	p. 32
Contact	p. 37

In België is 1 persoon op 1000 blind en 1 persoon op 100 slechtziend (schatting van de WGO).

Er werden **16.189** personen met een visuele handicap begeleid door de Brailleliga, onder hen 1040 nieuwe leden in 2022.

2022

kerncijfers

Socio-culturele activiteiten

520

socio-culturele activiteiten werden georganiseerd waarvan 106 via videoconferentie. Deze verzamelden in totaal 4166 personen met een visuele handicap, waarvan 931 vanop afstand deelnamen (veel minder dan in 2021 dankzij de terugkeer naar live activiteiten).

326

aangepaste spellen werden door de Spelothek uitgeleend. Die telt er nu 596.

51.345

uitleenbeurten bij onze bibliotheek, die in totaal 38.558 boeken telt. 1397 actieve lezers (waarvan 378 nieuwe) doorbladeren de catalogus.

Sociaal en Begeleiding

2933

individuele gesprekken werden gehouden door de maatschappelijk assistenten.

1583

personen werden begeleid bij hun vraag naar zelfstandigheid (oriëntatie en mobiliteit, activiteiten van het dagelijkse leven, nieuwe technologieën) en 738 personen kregen advies over de aankoop van aangepast materiaal.

In de revalidatiecentra volgden 286 personen met een visuele handicap een revalidatie, ofwel

706

uren therapeutische prestaties.

Opleiding en tewerkstelling

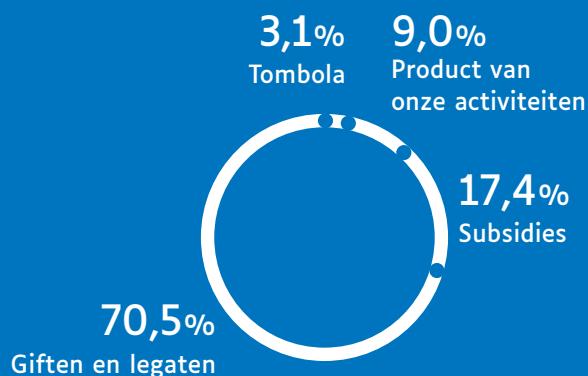
286

personen met een visuele handicap werden door de Brailleliga begeleid in hun zoektocht naar of het behoud van werk.

356

studiebeurzen werden toegekend voor het academiejaar 2021-2022 dankzij de Nationale Loterij en het Ouvry fonds.

Herkomst financiering van de activiteiten van de Brailleliga

Verdeling van het budget

126
medewerkers

Bedankt aan alle
vrijwilligers, schenkers
en erflaters,
subsidiërende
overheden en
bedrijven!

539
vrijwilligers,
onder hen
36 nieuwe!

Tombola:
13.000
deelnemers

Hoogtepunten 2022

maart

Maarten (8 jaar) is de ster van de Week van de Brailleliga, de jaarlijkse sensibiliseringscampagne die in het teken stond van The Independence Day. In november wordt Ardian het gezicht van onze campagne over tewerkstelling van blinde en slechtziende personen.

mei

Een tiental van onze leden en hun begeleiders genieten van een verblijf in Gent tijdens de allereerste IT-tweedaagse voor senioren. Tijdens deze tweedaagse kregen de deelnemers een nieuwe iPad die ze daar leerden gebruiken.

januari

4 januari, geboortedatum van Louis Braille en Wereldbrailledag. De gelegenheid om het belang van het brailleschrift te onderlijnen bij de beheersing van de geschreven taal.

mei

Op 14 mei 2022 introduceert de Brailleliga de allereerste Familiedag. Dit evenement brengt een honderdtal personen samen bij la Tricoterie (Brussel), een grote zaal waar activiteiten voor de hele familie worden georganiseerd. Enkele weken daarvoor genieten verschillende gezinnen van een welkome adempauze in Spa tijdens de Ondersteuningsweek.

juli

De Brailleliga organiseert niet minder dan 9 verschillende kampen die 186 jonge blinde en slechtziende personen tussen 6 en 25 jaar samenbrengen. Naast het belangrijke zelfstandigheidskamp aan zee, trokken jongeren van 16 tot 20 jaar voor een eerste stedelijke stage het centrum van Brussel in.

augustus

De hele zomer lang kan je in 8 Belgische steden terecht in onze escape room in the dark voor een meeslepende virtual reality uitdaging! 253 teams (meer dan 1000 deelnemers) worden zo ondergedompeld in de wereld van slechtziendheid.

oktober

De BrailleTech in hybride versie!
De Technologiweek voor blinde en slechtziende personen brengt Belgische verdelers van aangepast materiaal samen en voorziet voor het eerst een ruimte die helemaal gewijd is aan de smartphone. 796 bezoekers en 227 deelnemers vanop afstand.

september

Tijdens de eerste post COVID-19 BrailleDay brengen 102 kinderen uit het buitengewoon onderwijs een interactief bezoek aan het Afrikamuseum. Een maand later vindt de Sensatiedag voor jongeren plaats op de stranden van Duinkerke, goed voor een flinke dosis adrenaline.

november

Eindelijk! Meer dan twee jaar na het begin van de COVID-19-pandemie organiseert de Brailleliga haar 'Roaring Twenties'-feest dat oorspronkelijk gepland was in 2020 ter ere van haar honderdste verjaardag.

Back to normal?

Woord van de directie

Wat waren de hoogtepunten in 2022?

De laatste jaren zijn moeilijk te vergelijken omdat de pandemie onze levens flink door elkaar heeft geschud. Nadat de gezondheidsmaatregelen versoepeld werden, heeft de Brailleliga het fysiek contact opnieuw kunnen hervatten wat broodnodig is voor de begeleiding van personen met een visuele handicap. Toch werden enkele activiteiten op afstand die ontwikkeld werden tijdens de verschillende lockdowns, behouden om blinde en slechtziende personen die minder mobiel of nog wat angstig zijn, te kunnen bereiken. Zo halen we toch nog iets positiefs uit deze moeilijke tijden.

Sommige trends die tijdens de COVID-19-crisis al werden opgemerkt, werden

bevestigd. Onder andere de steeds sterker wordende complexiteit van individuele situaties, gelinkt aan een meervoudige handicap gekoppeld aan ouderdom of geaccentueerd door verschillende crisissen (financieel, gezondheid, energie, klimaat...). We spelen hierop in door een multidisciplinaire aanpak van alle diensten van de Brailleliga. We proberen hierbij ook de omgeving te betrekken. Daarom zijn we er trots op dat de eerste Familiedag (oorspronkelijk gepland in 2020) heeft kunnen plaatsvinden in 2022, waarbij de brede entourage van kinderen met een visuele handicap verwelkomd werd.

Waarop bent u trots?

Een andere trend die duidelijker werd tijdens de gezondheidscrisis: de nieuwe

Meer dan twee jaar na het begin van de COVID-19-pandemie organiseert de Brailleliga haar 'Roaring Twenties'-feest dat oorspronkelijk gepland was in 2020 ter ere van haar honderdste verjaardag.

technologieën die steeds belangrijker worden in het dagelijks leven van blinde en slechtziende personen en dit bij alle leeftijdscategorieën. De vraag op dit gebied overstijgt vandaag de vraag naar begeleiding in oriëntatie en mobiliteit! De Brailleliga volgt deze trend door de opleiding van haar hulpmiddelenadviseurs te versterken en ervoor te zorgen dat we over adequaat materiaal beschikken. Zo verkregen we de financiële steun van IRISCARE om een expertisecentrum te ontwikkelen. Een mooie erkenning van onze deskundigheid!

We zijn erin geslaagd om een nieuwe Dienst voor tewerkstelling, Werk+ uit te bouwen. Dit project stelt ons in staat om Nederlandstalige werkzoekenden en werkenden te kunnen blijven begeleiden. De nieuwe Dienst zal ook aan beroepsoriëntering werken.

Tot slot, juichen wij graag de veerkracht toe van ons personeel en onze vrijwilligers die zich steeds zijn blijven aanpassen en evolueren om personen met een visuele handicap, die de kern van onze zorg vormen, te begeleiden. Twee jaar in lockdown hebben onze manier van werken best wel veranderd. Het telewerken heeft zichzelf blijvend geïntroduceerd

en om bij te dragen aan de energiebesparingen werkt de Brailleliga sinds december op vrijdag vanop afstand tijdens de wintermaanden.

Hoe staat het met de rechten voor blinde en slechtziende personen?

De Brailleliga bleef er zeer nauwlettend op toezien dat de verworvenheden niet ondermijnd werden door de gevolgen van de crisis. Ze nam samen met de hele handicapsector deel aan de tussentijdse evaluatie van het Federaal actieplan Handicap van Minister Lalieux. De aanbevelingen voor het Interfederaal Plan Handicap 2023-2030 staan op het punt om te worden neergelegd. We mogen ons verheugen op de invoering van nieuwe adviesraden in het Waals Gewest en binnenkort in de Franse en Duitstalige Gemeenschappen.

Wat zijn de vooruitzichten voor 2023?

We blijven verdergaan op de ingeslagen paden. Alles lijkt klaar om tegemoet te komen aan de sociologische evolutie van de bevolkingsgroep die wij begeleiden. We zullen ook de nodige aandacht moeten besteden aan het beheer van verschillende crisissen die impact

hebben op de economie en vooral op de sociale sector. Back to normal?

Bedankt allemaal

Wij danken iedereen van harte die zich samen met ons inzet: de medewerkers en de vrijwilligers die fantastisch werk leveren, maar ook de schenkers, sponsors en subsidiërende overheden. Zonder hun niet-aflatende steun zouden de verwezenlijkingen die je in dit rapport kan ontdekken, niet mogelijk zijn geweest. Tot slot danken wij ook van harte onze 16.189 leden die ons hun vertrouwen schenken.

Noëlla Jardin,
Algemeen directeur

Michel Berlo,
Voorzitter

In 2022 telde de Brailleliga

16.189

leden, onder wie
1040 nieuwe leden.

1577

personen kregen
ondersteuning bij de
ontwikkeling van hun
zelfstandigheid.

Altijd nabij

Een evenwicht (terug)vinden

Met het versoepelen van de gezondheidsmaatregelen konden de terreindiensten, die tijdens de gezondheidscrisis als essentieel erkend werden, hun werk weer hervatten in grotere nabijheid dan ervoor. Logisch, als je weet dat de opvolgingen in zelfstandigheid het grootste deel van onze prestaties vertegenwoordigt! Met de versoepelde maatregelen vonden vele leden opnieuw de (fysieke) weg naar de Brailleliga in Brussel en onze regiohuizen. Back to live!

De **opvolgingen** aan huis of in permanentie zijn licht gedaald, maar 2021 was nu eenmaal een inhaaljaar, gezien veel aanvragen van 2020 uitgesteld dienden te worden. Met een zekere terugkomst van het normale leven, herinvesteerden de terreindiensten een deel van hun tijd in opleidingen en de sensibilisering van professionelen.

De **aanvragen tot opvolging** betreffende nieuwe technologieën overstegen de aanvragen tot mobiliteit en hulp in het dagelijks leven. Dit werd

volgens de therapeuten nooit eerder waargenomen!

De Brailleliga startte ook met het testen van de **elektronische stok Rango**. Gezien de eerste reacties zeer positief waren, is zij nu op zoek naar de financiële middelen om het gebruik ervan zo breed mogelijk uit te breiden.

De **low vision** consultaties, waarvan het doel is om de restvisus te optimaliseren, stegen van 476 in 2021 naar 506 in 2022. Deze laten een snelle opvolging toe van personen met

een visuele handicap tussen 30 % en 60 %. Er worden hen optische hulpmiddelen aangeboden die het visuele comfort verbeteren en soms ook het functionele zicht, in plaats van de duurdere technische elektronische hulpmiddelen.

23 demonstratiedagen van kleine technische hulpmiddelen werden in de provincies georganiseerd en verwelkomden 143 leden (tegenover 118 in 2021) die moeilijkheden ondervinden om zich naar de BrailleShop in Brussel te verplaatsen.

Studies en werk

In 2022 heeft het Centre de formation professionnelle (CFP) **40 cursisten** opgeleid (tegenover 35 in 2021). Het nieuwe pedagogische programma dat in december 2021 goedgekeurd werd door Bruxelles Formation, liet toe om groepen van cursisten samen te stellen per niveau en opleidingen te voorzien voor verschillende profielen (werkenden, werkzoekenden, cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt). Het CFP biedt à la carte opleidingen in Frans als vreemde taal, kwalificerende opleidingen tot administratief en onthaalmedewerker, korte opleidingen in toegankelijkheid en een vooropleiding gericht op een specifiek beroep.

Om de leden een meer coherente opvolging te kunnen bieden, zorgden de jobcoaches naast hun missie tot beroepsintegratie voor een pedagogische omkadering. Van de 276 opvolgingen in 2022, betroffen 178 een beroepsoriëntatie, de bepaling van een professioneel project en/of de zoektocht naar werk, waarvan 42 ook een pedagogische omkadering genoten tijdens hun opleiding of studies. 98 opvolgingen (74 in 2021) hadden betrekking op het behoud van werk. Over het algemeen blijven de cijfers stabiel ten opzichte van vorig jaar, ook al zien we een duidelijke toename van het aantal opvolgingen met betrekking tot het behoud van werk, vooral in Brussel. 136 dossiers voor beroepsintegratie werden behandeld. Actiris heeft haar begeleidingsovereenkomst vernieuwd voor specifieke werkzoekenden voor de periode 2022 - 2025.

Dankzij een **sterkere samenwerking tussen verschillende diensten en de Service d'information sur les adaptations techniques (SIAT)** die de aanpassingen van werkposten op zich neemt, konden 175 dossiers afgesloten worden in 2022 tegenover 71 in 2021. Een indrukwekkend resultaat! De 132 nieuwe aanvragen in 2022 betroffen nieuwe begunstigden (60 %) en

23

demonstratiedagen van kleine technische hulpmiddelen werden in de provincies georganiseerd en verwelkomden 143 leden die moeilijkheden ondervinden om zich tot de BrailleShop in Brussel te verplaatsen.

opvolgingen die hervat werden (40 %).

Ten gevolge van de beslissing van de VDAB eind 2021, om geen gespecialiseerde diensten meer te erkennen, heeft de Gespecialiseerde opleidings-, begeleidings- en bemiddelingsdienst (GOB) de bestaande dossiers verder afgewerkt of nieuwe aanvragen overgedragen aan andere GOB's.

70 aanvragen werden behandeld, waarvan 52 betrekking hadden op werkzoekenden of werkenden. In parallel werd eind 2022 een nieuw project voor begeleiding naar werk, 'Werk+', ontwikkeld en goedgekeurd door de instanties van de Brailleliga. Dit project krijgt vorm in 2023.

Nu ze zo goed op weg is, gaat de Brailleliga ook nieuwe IT-tools aanschaffen

96

Daisyspelers werden geleverd, vaak met de financiële steun van de Brailleliga.

De Brailleliga richtte een nieuwe dienst begeleiding naar werk op: **Werk+**. Waar de GOB zich enkel toespitste op het zoeken naar en het behoud van werk, wil Werk+ zich ook tot blinde en slechtziende studenten richten door hen te begeleiden in hun studie- en beroepskeuze en tijdens hun cursus.

Waar het werk van de hulp- en oriëntatiecentra stopt, neemt Werk+ de fakkel over zodat elke blinde of slechtziende persoon zich zo goed mogelijk kan klaarstomen voor de arbeidsmarkt. Personen die pas een visuele handicap hebben ontwikkeld en een heroriëntatie nodig hebben of zich moeten omscholen, kunnen ook op ondersteuning rekenen.

Het doel van Werk+ is om de adviserende en begeleidende diensten van de voormalige

GOB voort te zetten met een alternatieve financiering en deze te bieden aan iedereen die de arbeidsmarkt wil betreden. De dienst zal via een multidisciplinaire aanpak samenwerken met de andere interne diensten van de Brailleliga om aangepaste technische hulpmiddelen te kunnen aanbieden, opvolging in oriëntatie en mobiliteit, sensibilisering en bemiddeling.

Nieuwe lezers

In 2022 registreerde de bibliotheek van de Brailleliga 378 nieuwe inschrijvingen waarvan 106 'Dys'-lezers (en een school), personen met een leesstoornis. Zij maken deel uit van de toegelaten "lecteurs empêchés", sinds 2021 en op basis van een medisch getuigschrift, om onze audioboeken te lenen, dankzij het Verdrag van Marrakesh. In 2021, vroegen 55 Dys-persoon een boek aan bij de Brailleliga. Hun aantal is in één jaar bijna verdubbeld. Deze audioboeken zijn onbeperkt downloadbaar en dus toegankelijk voor alle lezers!

1115

boeken werden
gedownload van
het ABC-platform.

om het **multidisciplinaire** karakter van de individuele opvolgingen te versterken. De Dienst vrijetijdsbesteding en de Begeleidingsdiensten werken meer en meer op een geïntegreerde manier tijdens collectieve activiteiten, vooral tijdens de kampen. De Diensten tewerkstelling en informatie over technische hulpmiddelen dragen hier ook geregeld toe bij.

**Vrije Tijd: meer live,
minder in Zoom**

Ondanks de versoepeling van de gezondheidsmaatregelen, bleef het aanbod vrijetijds- en culturele activiteiten deels fysiek en deels virtueel. De virtuele activiteiten lieten toe om minder mobiele leden te bereiken. In 2022 namen 4166 blinde en slechtziende volwassenen deel aan de 520 activiteiten voorgesteld door de Dienst vrijetijdsbesteding, waarvan 45 virtueel en 61 hybride. De bioscoop in audiodescriptie (14 projecties) en de BrailleClubs, deels hybride, hervonden hun oude frequentie en aantal bezoekers van voor COVID-19. De Brailleliga organiseerde ook een ontmoeting tussen de RTBF en de Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (de Franstalige mediaregulator) over audiodescriptie op TV.

Andere klassiekers zijn ook helemaal terug van weggeweest: de Sensatiedag waarbij 8 jongeren

tussen 16 en 25 jaar zich gewaagd hebben aan longboarden en powerkite in Duinkerke; de BrailleDay in het Afrikamuseum voor 102 leerlingen uit type 6-scholen; een reis naar de Drôme voor de volwassen leden alsook de daguitstappen.

**Meer dan 51.000 uitgeleende
boeken**

51.345 uitleenbeurten werden geregistreerd in 2022. Dit zijn er meer dan 10.000 minder dan in 2020 (een jaar waarin lectuur een van de laatste toegankelijke vrijetijdsbestedingen was), maar wel bijna 16.000 boeken meer dan in 2019.

1115 boeken werden gedownload via het platform ABC (Accessible Book Consortium) waar de Brailleliga bij aangesloten is.

Alle vormen samen, heeft de Brailleliga 689 boeken geproduceerd in 2022. De opnamestudio's waren eerst maar enkele dagen per week open, maar hernamen hun oude ritme weer vanaf september. De productie van brailleboeken kon ook hervat worden dankzij de terugkomst van de vrijwilligers die instaan voor de verbetering.

Tot slot werden **81 nieuwe aangepaste spellen** toegevoegd aan onze catalogus. Onze Spelothek telt nu 596 gezelschapsspelletjes.

81

nieuwe aangepaste spellen
toegevoegd aan onze
catalogus

De Sensatiedag,
in Duinkerke, liet
jongeren kennismaken
met longboarding en
powerkiten.

796

personen bezochten de
BrailleTech.

9

digitale activiteiten
werden georganiseerd
waaraan

227

personen online
deelnamen.

Smartphones en tablets, onbetwiste sterren

.....

Een speciale plek op de BrailleTech 2022

Als ware multitaskers werden de smartphones en tablets onmisbaar bij het behoud van zelfstandigheid. Je moet er natuurlijk wel mee kunnen werken! Doordat blinde en slechtziende personen deze multitools veelvuldig zijn beginnen gebruiken, bleef de vraag naar de aanschaf van een smartphone of tablet de laatste jaren constant stijgen en oversteeg zelfs de vraag naar oriëntatie en mobiliteit in 2022.

Om zich aan te passen aan de sanitaire en sociologische realiteit, verliep de editie van 2022 van de Technologieweek in twee fases: op 10 en 11 oktober digitaal en van 13 tot en met 15 oktober live. Naast de Belgische leveranciers van aangepast materiaal, organiseerden ook onze hulpmiddelenadviseurs een stand die volledig gewijd was aan smartphones en tablets onder IOS en Android. Naar aanleiding hiervan werd een

nooit eerder waargenomen piek aan aanvragen geregistreerd.

Langs Nederlandstalige kant diende het Multidisciplinair Team (MDT) 81 Individuele Materiële Bijstandsdossiers (IMB) in bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) voor een financiële tussenkomst. Langs Franstalige kant diende de Service d'information sur les adaptations techniques (SIAT) 403 dossiers in voor een financiële tussenkomst bij de aankoop voor hulpmiddelen.

Financiële ondersteuning

Het **Zoé fonds** biedt een financiële tussenkomst aan 65-plussers bij de aanschaf van nieuwe technologieën. Deze tussenkomst dekt 50% van het totale aankoopbedrag, met een plafond van € 300 voor een tablet en € 400 voor een smartphone. Wie gebruik maakt van deze tussenkomst is ook verplicht opleidingsmodules te volgen. Dankzij de projectoproep van het

Laurentine Poncet fonds kan de Brailleliga vandaag bijna alle aanvragen voor smartphones en tablets dekken van leden die niet ingeschreven zijn bij een regionaal fonds.

De **demozaal** werd vernieuwd volgens het financieel plan dat opgesteld werd in 2021. Leden kunnen er nu dus iPhones, Samsung, tablets en de laatste nieuwe smart speakers testen zonder enige commerciële invloed. Via een projectoproep verkreeg de Brailleliga financiële steun van IRISCARE voor de oprichting van een **expertisecentrum** voor individuele materiële hulp. Dit zal de rol van de Brailleliga in haar functie als expert versterken. Dit toekomstig centrum voorziet onder andere de ombouw van een ruimte naar een echte studio waar blinde en slechtziende personen een heel arsenaal aan geconnecteerde apparaten zullen kunnen testen.

André, 75 jaar

André werd plots blind. Hij leerde de witte stok te gebruiken bij de Brailleliga, maar ook hoe hij zijn smartphone kan bedienen via spraakbesturing om bijvoorbeeld zijn mails op te stellen: "Door meer zelfstandig te zijn, krijg ik meer en meer mijn oude leven terug en elke keer dat het mij lukt om iets te doen dankzij nieuwe technologieën, is dat een overwinning voor mij."

Het Zoé fonds biedt een financiële tussenkomst aan 65-plussers bij de aanschaf van nieuwe technologieën. Deze tussenkomst dekt

50%
van het totale
aankoopbedrag.

Kampen voor iedereen

.....

De 12–16-jarigen van het kamp 'Tous à l'eau' zochten verfrissing in de Meren van de Eau d'Heure.

Evan, 15 jaar

● ● ● ● ● ● ●

Evan is 15, hij houdt van rap en brengt graag tijd door met zijn vrienden. Hij nam deel aan het kamp op de boerderij Le Fagotin, maar het leukste vond hij het kamp 'Tous à l'eau' aan de Meren van de Eau d'Heure. "Ik zag er mijn kampmaatjes terug. Sommigen zie ik maar één keer per jaar. We deden er te gekke dingen die we anders nooit kunnen doen, zoals met een boot varen, sleepboeien, of een waterparcours. Genieten van vrije tijd zonder de ouders. We leerden ook koken, boodschappen doen, geld tellen. Het was top!". Klera (14) nam ook deel aan dit kamp. Haar mama, Vicky, getuigt: "Zelfstandig worden is belangrijk en weten dat dit gebeurt met ervaren personen die je kunt vertrouwen, stelt ons gerust. Vorig jaar was haar grootste trots, dat ze met de trein teruggekomen was van de Meren van de Eau d'Heure zonder begeleiders, maar met enkele van haar kampvrienden. Er gaat natuurlijk heel wat voorbereiding aan vooraf, maar voor onze dochter was dit echt een nieuwe persoonlijke overwinning."

214

jongeren namen deel aan de jeugdactiviteiten.

186

vertrokken op kamp.

De Brailleliga breidde haar aanbod aan activiteiten en aan recreatieve en zelfstandigheidskampen uit binnen een veilig kader, en dit voor alle leeftijdsgroepen! Met nieuwigheden als de eerste Familiedag, een eerste stedelijke stage en het allereerste IT-weekend voor senioren!

Jong geweld!

Multidisciplinaire werkgroepen hebben samen met de referentiepersonen kinderen het bestaande aanbod herwerkt om beter tegemoet te komen aan de verwachtingen van onze jonge cliënten. De 9 kampen waren al gauw volzet. Een teken van het vertrouwen dat de ouders stellen in de Brailleliga.

Sommige kampen vonden binnen onze muren plaats zoals het 'Muziekkamp' tijdens de krokusvakantie, andere buiten zoals het lentekamp op ontdekking van exotische dieren met een uitstap naar Pairi Daiza en een 'Halloween'-kamp tijdens de herfstvakantie.

Tijdens de warme zomer van 2022 konden de kinderen en tieners eindelijk weer buiten zonder die vervelende gezondheidsmaatregelen. Op naar de Ourthevallei en de

vallei van de Amblève, waar de 6-12-jarigen en de 13-16-jarigen genoten van het plattelandleven op de pedagogische boerderij Le Fagotin, met een nacht onder de sterrenhemel voor de tieners. Het klassieke zelfstandigheidskamp vond plaats in Koksijde en De Haan. Deze week, bestemd voor de 6-11-jarigen, combineert vrije tijd, sport en het aanleren van alledaagse handelingen zoals: de veters strikken, muntstukken en bankbiljetten herkennen, zich aankleden, zich op straat verplaatsen, enz. Een ontspanningsmoment, maar vooral veel dagelijkse overwinningen voor de 14 deelnemers! De 12-16-jarigen van het kamp 'Tous à l'eau' zochten verfrissing in de Meren van de Eau d'Heure. De +16-jarigen hebben de allereerste stedelijke 'I love Brussels' stage getest en goedgekeurd, in de jeugdherberg Jacques Brel, waar ze kennis maakten met street art, een onvermijdelijk bezoek aan de

Op 14 mei 2022 werd de allereerste Familiedag georganiseerd.

In augustus
voeren 4 van onze
leden uit dankzij
de Ostend
Sailing Club.

Léon, 9 jaar

Léon (9) is een vaste deelnemer van de kampen van de Brailleliga. Zijn mama, Barbara, is hier erg aan gehecht: "Léon gaat naar de zelfstandigheidskampen aan zee. Hij is altijd super blij om zijn vriendjes terug te zien, die hij doorheen het jaar niet zo vaak ziet omdat zij school lopen aan het IRSA en hij in het geïntegreerd onderwijs zit. Het doet hem deugd om tijd door te brengen met kinderen met een vergelijkbare handicap. De rest van de tijd is hij altijd 'het speciale kind'. Hij praat vaak over zijn vriendjes en wat ze samen gedaan hebben, zelfs jaren later nog, en altijd met evenveel enthousiasme, alsof het gisteren was. Elke keer dat hij thuiskomt, is hij weer wat 'gegroeid' met de nieuwe dingen die hij heeft geleerd en nu alleen kan."

Zuidfoor, een karaokeavond en de opname van een audioboek. Eind augustus ontdekten 8 tieners, samen met een vriend, broer of zus, de wereld van de informatica en leerden ze ook golfen. Dit project, '(Braille)kids connect to the world', kreeg de financiële steun van de 'De Warmste Week' van de VRT. Tot slot, konden jongeren met een passie voor dieren genieten van een themakamp, georganiseerd in Alveringem.

Nieuw: de Familiedag

Achter elk blind of slechtziend kind staat een familie die ook door de Brailleliga ondersteund wordt. Op 14 mei 2022 werd de allereerste Familiedag georganiseerd. Deze zou normaal plaatsvinden in 2020, maar werd uitgesteld omwille van de pandemie. Het evenement bracht een honderdtal personen samen bij La Tricoterie in Brussel, een grote ruimte waar we activiteiten boden voor de hele familie rond 3 thema's: vrije tijd, technologie, relaties met anderen. Tijdens praatgroepen 'Meet the parents: tijd voor alles en iedereen' beantwoordden gezinnen vragen over

Mariama (12 jaar) en Moustapha (9 jaar)

In 2022 namen Mariama (12) en haar broer Moustapha (9) deel aan het carnavalkamp en het halloweenkamp van de Brailleliga. "We maakten knutselwerkjes, pizzaspinnen, we leerden een beeldschermloep gebruiken, onze veters strikken. We bezochten zelfs het Riolenmuseum", vertelt Moustapha. Hun mama, Aissatou, is opgelucht: "Op school en in het algemeen verveelt Moustapha zich vrij snel, maar niet op kamp met de Brailleliga. Hij komt altijd vol enthousiasme

terug van de activiteiten en kijkt tevreden terug op de tijd die hij met de andere kinderen doorbrengt. De animatoren zijn geweldig geduldig, creatief en aandachtig". Mariama was 3 jaar toen ze haar zicht verloor. "In die tijd was het aanbod nog zeer beperkt voor de allerjongsten. Vandaag is het geweldig wat er allemaal aangeboden wordt! Al de verschillende activiteiten en het feit dat deze aangepast zijn aan de verschillende leeftijden. Het is ideaal."

de organisatie van hun dagelijks leven met een blind of slechtziend kind. Tieners met een visuele handicap konden deelnemen aan een workshop 'Look & Love': zelfbeeld en relaties' of een initiatie hedendaagse dans, muziek of aangepaste sporten. Deze mooie dag, die aan al zijn verwachtingen voldeed, werd afgesloten met een concert van zangeres Blanche en DJ Funky Fool.

Tot slot werd in 2022 de 2e editie van de 'Ondersteuningsweek' georganiseerd in de regio van Spa. 4 gezinnen konden van deze week genieten om even op adem te komen, op basis van een programma op maat van het kind, diens ouders en broers en zussen.

Senioren

In 2022 kregen ook de senioren hun kamp! Dankzij de steun van de stichting Schaillée-Deceuninck, kon de Brailleliga het eerste IT-kamp aanbieden voor senioren. De 10 deelnemers kregen een iPad waar ze dat weekend mee leerden werken. Samen met hun begeleider genoten ze ook van een nacht in de mooie stad Gent, een restaurantbezoek en een aperitiefje aan het water. Enkele deelnemers hadden nog nooit eerder met een tablet gewerkt. Anderen verheugden zich erop om weer met wat volk op te trekken na de lange pandemie.

644

personen
namen deel aan
sensibiliseringssessies.

Iedere persoon met een handicap heeft recht op volledige inclusie in de samenleving, met inbegrip van het recht op redelijke aanpassingen. (Titel II, artikel 22 ter van de Grondwet)

De stem van de Brailleliga

en al haar leden

Vertegenwoordiging en interpellaties

De Brailleliga is aanwezig in 30 raadgevende en besluitvormende instanties, op verschillende beleidsniveaus: lokaal, regionaal, gemeenschaps-, federaal of Europees vlak. De Adviesraden voor Personen met een Handicap in verschillende gemeenten, de Brusselse Adviesraad voor Personen met een Handicap, het Comité de branche 'Handicap' van AVIQ, de Vlaamse Adviesraad Handicap NOOZO, de technische commissie voor personen met een handicap van Iriscare, de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH), het Belgian Disability Forum (BDF), de European Blind Union (EBU), enz.

De Brailleliga heeft haar acties op een heel aantal gebieden

voortgezet, waaronder de 65-plus problematiek, digitale toegankelijkheid, de aanwerving van personen met een handicap bij openbare diensten, enz.

In 2022, heeft de handicapsector een grote bijdrage geleverd aan de tussentijdse evaluatie van het Federaal Plan Handicap van Minister Lalieux. Er is gewerkt aan aanbevelingen voor het Interfederaal Plan Handicap 2023-2030.

Met de creatie van de Waalse Adviesraad voor personen met een handicap en zeer binnenkort ook de Adviesraden van de Franse en Duitse Gemeenschappen zal elke federale entiteit vanaf nu over een raadgevende functie beschikken.

De Brailleliga stelde
een team samen van

331

individuele lopers en
wandelaars en solidaire
bedrijven voor de 20 km
door Brussel.

De Brailleliga staat dicht bij de deskundigen in de gezondheidszorg

Eens de lockdowns voorbij waren, konden de maatschappelijk assistenten en begeleiders de sensibilisering van (toekomstige) deskundigen in de gezondheidszorg hervatten. Het wordt steeds belangrijker om de netwerken met externe diensten te versterken om zo een kwalitatieve opvolging te garanderen, vooral in moeilijke medische of sociale situaties.

Net als in 2021 organiseerde de Brailleliga in haar eigen lokalen een seminarie van 3 dagen voor laatstejaarsstudenten orthopedie van Erasmus. Een unieke gelegenheid voor hen om zich te confronteren met de realiteiten vanop het terrein, de gevolgen van slechtziendheid in het dagelijks leven te leren kennen, de BrailleShop te ontdekken, wegwijs te raken in de administratieve voorwaarden rond de erkenning van handicaps, enz.

Onze therapeuten kwamen in Spermalie – een school voor buitengewoon onderwijs – samen met leerkrachten en logopedisten om op een ludieke wijze braille aan te leren via LEGO® Braille Bricks. Deze specifieke blokjes werden ontworpen door de LEGO Foundation. Als officiële partner van die laatste levert

de Brailleliga leerkits aan alle Belgische instellingen die braille aanleren.

644 personen (familieleden, werkgevers en collega's, personeel uit rust- en verzorgingstehuizen, mutualiteiten, scholen voor buitengewoon onderwijs, kinderdagverblijven...) volgden een sensibiliseringssessie.

Informatie en sensibilisering

De jaarlijkse **Week van de Brailleliga** liep van 21 maart tot en met 3 april onder het thema 'The Independence Day' en werd verspreid via TV, radio en de sociale media. Van 14 tot 20 november, voerde de Brailleliga campagne via de sociale media in het kader van de **Europese Week voor de Tewerkstelling van Personen met een Handicap**. Het doel was om werkgevers en recruiters te informeren over de bestaande hulp om personen met een visuele handicap tewerk te stellen of hun werk te laten behouden.

De Brailleliga stelde een team samen van 311 individuele lopers en wandelaars en solidaire bedrijven voor de **20 km door Brussel**. Ze haalde de 5de plaats in het algemene klassement voor teams. De opbrengst wordt gebruikt voor de organisatie van activiteiten voor jonge blinde en slechtziende personen.

Onze therapeuten maakten kennis met het aanleren van braille via de LEGO® Braille Bricks.

De Brailleliga haalde de 5de plaats in het algemene klassement voor teams van de 20 km door Brussel!

In 2022 was de Brailleliga ook aanwezig op verschillende lokale beurzen, waaronder **Reva** (van 19 tot 21 mei) in Gent en **Autonomies** (van 5 tot 7 mei) in Namen.

1640 personen bezochten het **BrailleMuseum** en de hoofdzetel van onze vereniging. In vergelijking met 2021 is dat een mooie vooruitgang, maar de score komt nog niet aan het resultaat van de jaren vóór de pandemie.

In 2022 steeg het aantal uitgeleende **BrailleBoxen** opnieuw (50 aanvragen).

Informereren met nieuwe publicaties

De Brailleliga publiceerde een nieuwe gids (98 pagina's!): **Een andere kijk op het leven: op weg naar inclusie van blinde en slechtziende personen**. Deze gids geeft uitleg over de visuele handicap, zit boordevol tips en tricks om je zelfstandigheid te (her)veroveren. **Een andere kijk op werk: op weg naar inclusie van blinde en slechtziende personen**, een korte, no-nonsense informatiebrochure, moet de bedrijfswereld overtuigen om beroep te doen op de Brailleliga voor hulp en

vragen bij de tewerkstelling van personen met een visuele handicap.

We produceerden **vier minifilms** om te presenteren tijdens de sensibiliseringssessies. Vier van onze leden spelen de hoofdrol: Merel, een tiener, verknocht aan haar smartphone, met tal van buitenschoolse activiteiten; Marie-Christine, een zeer actieve senior; Evy, een moderne vrouw met een goede work-life balance; en Elodie en Arnaud, een jong koppel dat een eerste kindje verwacht.

539

vrijwilligers in 2022
waarvan 36 nieuwe.

**Wil je uitzonderlijke
ervaringen met
anderen delen?
Word vrijwilliger!
Neem contact op met
de Vrijwilligersdienst:
vol@braille.be of
02 533 32 11**

Vrijwilliger zijn

Openbloeien door deel te nemen

Zonder hen zou de productie van audioboeken of boeken in braille een pak langzamer gaan. De excursies en animaties zouden minder gezellig zijn. Zij zijn een waardevolle logistieke steun en geweldige vertegenwoordigers van de Brailleliga. Van harte bedankt aan onze 539 vrijwilligers.

In 2021 kon onze vzw rekenen op de hulp van 604 vrijwilligers. In datzelfde jaar kwamen 75 nieuwe vrijwilligers ons team versterken, waarvan 56 voor het project 'Je lis pour toi'. Een waardevolle hulp in volle pandemie, maar de terugkeer naar het normale leven herinnerde ons eraan dat het meest waardevolle geschenk van een vrijwilliger zijn of haar tijd is. Vorig jaar stopten er een honderdtal van de 604 vrijwilligers. 36 nieuwe vrijwilligers tekenden daarentegen een overeenkomst voor vrijwilligerswerk.

Lezers en lezeressen

In 2022 zette 63 % van onze vrijwilligers zich in voor het

maken van audioboeken (door ze van thuis uit op te nemen of in onze Studio's). Zo werden er 647 audioboeken opgenomen in 2022, ofwel het equivalent van ongeveer twee boeken per dag!

20 % van onze vrijwilligers werken voor de Dienst omzetting van boeken in braille of voor de Dienst vrijetijdsbesteding waar ze de animatie of omkadering van workshops of excursies en dergelijke verzorgen.

10 % van onze vrijwilligers ondersteunen ons bij de sensibilisering van het grote publiek, helpen bij de Spelothek, de Bibliotheek of het BrailleMuseum. De anderen komen een handje helpen tijdens evenementen zoals beurzen of de 20 km door Brussel.

Bericht aan de creatievelingen

Alle vaardigheden en talenten zijn welkom bij de Brailleliga! Kun je nauwkeurig werken en schrikt administratief werk je niet af? Ben je graag chauffeur om ons te helpen materiaal te

Anne en Johnny

Onder de 539 vrijwilligers van de Brailleliga tellen we 5 koppels, onder wie Anne en Johnny. Zestigers en zopas met pensioen, maken zij deel uit van de 36 'nieuwe' vrijwilligers in 2022. "Wij zijn vrijwilliger bij het Erasmus ziekenhuis. In dit kader hebben we een opleiding gevolgd bij de Brailleliga om blinde en slechtziende personen te kunnen onthalen. We werden beide diep getroffen door de moeilijkheden waar personen met een visuele handicap mee geconfronteerd worden. Na deze opleiding schreven we ons in als vrijwilliger bij de Brailleliga."

Anne en Johnny hebben allebei in de administratie gewerkt "en we willen niet meer achter een bureau zitten!", grapt Anne. "We bieden dus eerder gerichte en logistieke hulp: onder omslag steken, meehelpen bij de opstelling van tentoonstellingen georganiseerd door de Brailleliga, excursies voorbereiden, enz. Ik hou van sociaal contact en cultuur. Ik heb mijn geluk dus gevonden, maar wat belangrijker is, is dat ik mezelf nuttig kan maken", besluit Anne.

vervoeren naar beurzen? Ben je een logistiek talent om de BrailleShop te helpen bij het klaarmaken van bestellingen? Aarzel dan niet langer! En zeker als je een creatieveling bent, want in 2022 was de Brailleliga vooral op zoek naar creatieve personen om de animatie te verzorgen van de 'BrailleClubs'. Knutsel je graag, ben je handig of fan van do it yourself? Deel je graag je talenten? Hou je van sociaal contact? Blinde en slechtziende personen uit het hele land rekenen op jou!

Onze vrijwilligers koesteren

Vrijwilliger worden bij de Brailleliga, is haar missie uitdragen: de zelfstandigheid van blinde en slechtziende personen verzekeren, verdedigen en verbeteren. Hiervoor worden onze vrijwilligers ondersteund en opgeleid door onze Vrijwilligersdienst. In 2022 organiseerden we 3 ontmoetingsmomenten (virtueel en live) om de communicatie te vergemakkelijken en de motivatie te bevorderen. Een engagement dat grote dankbaarheid en waardering verdient. De Brailleliga koestert dus haar vrijwilligers en toont dit graag tijdens de Dag van de vrijwilligers en het personeel, die om de twee jaar wordt georganiseerd.

In september 2022 vond het hoogtepunt van deze ongelooflijke dag plaats in het museum Train World te Schaarbeek. Meer dan 200 genodigden deelden een heerlijk buffet in een prachtige zaal en bezochten daarna het treinmuseum. Wat een plezier om na de vreselijke pandemie en het vele verplichte thuiswerk weer samen, medewerkers en vrijwilligers, aan een grote

De Brailleliga koestert haar vrijwilligers en toont dit graag tijdens de Dag van de vrijwilligers en het personeel, die om de twee jaar wordt georganiseerd.

volle tafel te mogen aanschuiven. Het feest was een groot succes! Anne-Marie was aanwezig samen met haar vriendinnen Jacqueline en Monique. Twee dames die al jaren vrijwilligster zijn en Anne-Marie overtuigd hebben om zich ook te engageren. "Ze vertelden me steeds met zoveel enthousiasme over de Brailleliga dat ik uiteindelijk besliste om ook eens te kijken of ik ergens een handje kon toesteken. Als voormalige onderwijzeres oriënteerde ik me logischerwijs naar de geleide bezoeken van het BrailleMuseum. Kennis overdragen zit in mijn DNA". Zo namen Anne-Marie, Jacqueline en Monique dus als vrijwilligsters en vriendinnen deel aan de Dag van de vrijwilligers van de Brailleliga. "Het was geweldig. Echt. Als je vrijwilliger bent verwacht je niets terug. Daar doe je het niet voor. Maar we werden diep geraakt door deze geweldige attentie. Tijdens deze dag maakte ik kennis met andere vrijwilligers en medewerkers. Uiteindelijk kom ik in het BrailleMuseum enkel bezoekers tegen. Ik werd echt verrast door het aantal personen die zich engageren voor blinde en slechtziende personen. Dit heeft mijn horizon weer een beetje verbreed."

Ten slotte kregen onze 539 vrijwilligers op 5 december, ter ere van de Internationale Dag van de Vrijwilliger, bloemenzaadjes om hun vreugde nog te laten groeien in 2023...

59jaar

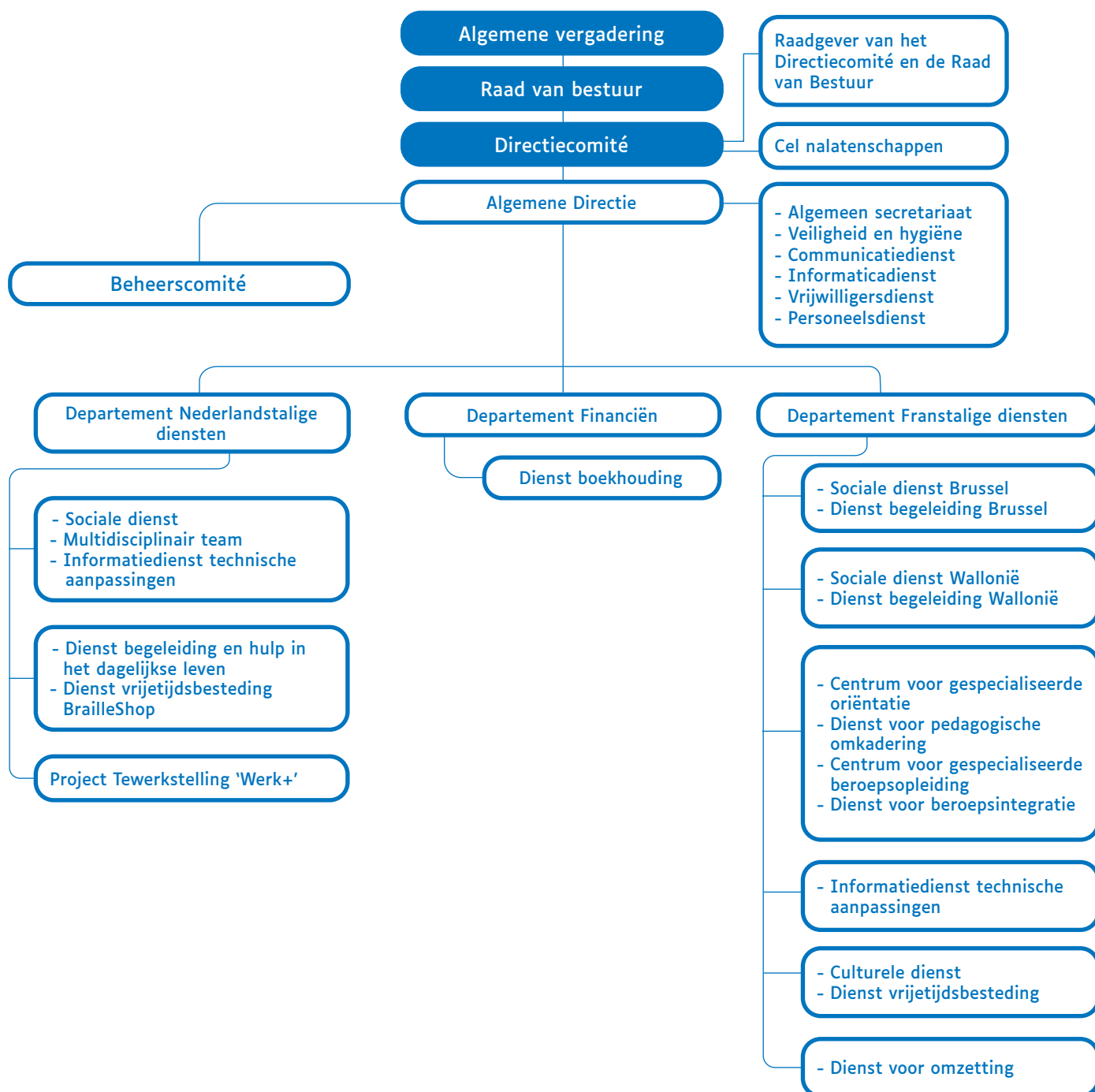
de gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers van wie de meerderheid (54,54 %) ouder is dan 60 jaar.

Corporate governance

(op 31 december 2022)

Structuur van de Brailleliga vzw

Raad van Bestuur

- Michel BERLO, Voorzitter
- Etienne COPPIETERS 't WALLANT
- Marie-Bénédicte de HARLEZ de DEULIN
- Bernard DEWANDRE
- Guy DE WILDE
- Raoul DUTRY
- Thomas LEMAIGRE
- Luc LION
- Michel NETENS
- Alain VAN CAUTEREN
- Luc VANDEPUTTE
- Henri van der VAEREN
- Martine VANGANSBEKE

Directiecomité

- Michel BERLO, Voorzitter
- Bernard DEWANDRE, Ondervoorzitter en Secretaris-generaal
- Guy DE WILDE, Ondervoorzitter en Penningmeester
- Noëlla JARDIN, Algemeen directeur
- Michel NETENS, Adjunct-penningmeester
- Alain VAN CAUTEREN, Adjunct-secretaris-generaal

Raadgevers van het Directiecomité (op 31 december 2022).

- Marc GIBOUX
- Michel MAGIS

Aangesloten vzw's

De Brailleliga is permanent lid van de volgende verenigingen voor personen met een visuele handicap die ze mee heeft helpen oprichten:

- **Centrum voor algemeen welzijnswerk voor blinden en slechtzienden (CAWBS vzw)** wil in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een eerste onthaal verzekeren voor blinde en slechtziende personen ouder dan 65 jaar en instaan voor een analyse van hun situatie, begeleiding en opvolging van hun vragen.
- **Sociaal cultureel werk voor blinden en slechtzienden (SCWBS vzw)** ontwikkelt diverse initiatieven met als doel de zelfstandigheid en de sociale integratie van personen met een visuele handicap te vergroten.
- **Centrum voor omzetting voor blinden en slechtzienden (COBS vzw)** maakt geschreven informatie toegankelijk voor personen met een visuele handicap door gebruik te maken van aangepaste hulpmiddelen (audio, braille, grootletterdruk

of digitaal).

- **De Vrienden van Louis Braille (LB vzw)** staat op ambachtelijke wijze in voor het inbinden van boeken in braille en in grootletterdruk.

Wat deze laatste drie vzw's betreft, worden de taken uitgevoerd door de diensten van de vzw Brailleliga.

Stichting voor de blinden

De Stichting voor de blinden is een stichting van openbaar nut van de Brailleliga (erkend door het Koninklijk Besluit van 19 april 2006). Haar vier kernopdrachten zijn:

- **Blinde en slechtziende personen helpen** door een materiële en financiële steun aan de Brailleliga vzw.
- **Wetenschappelijk onderzoek ondersteunen** door oogheelkundige onderzoeksprojecten te bekronen. Op het einde van het jaar heeft Professor De Laey het voorzitterschap van het Wetenschappelijk comité, dat de vertegenwoordigers van

7 universiteiten en 9 Belgische oftalmologische centra samenbrengt, overgedragen aan Professor Tassignon.

- **Voorkomen en sensibiliseren** van het grote publiek d.m.v. informatiecampagnes.
- **Het beheren en controleren** van de opgedragen fondsen en van de fondsen die aan haar gelegeerd worden.

Leden van het Wetenschappelijk comité (31.12.2022)

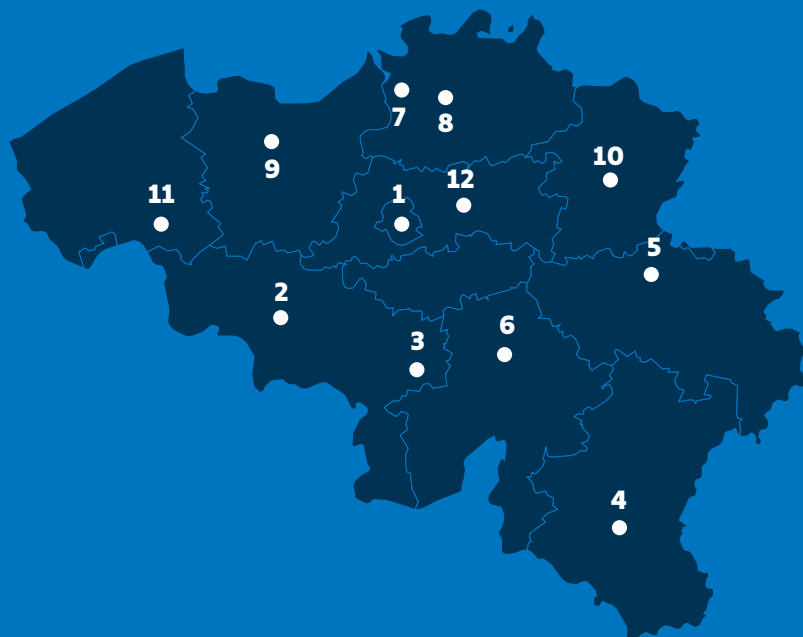
- Professor Ingele CASTEELS (UZ Leuven)
- Professor Patrick DE POTTER (UCL)
- Professor Bernard DUCHESNE (CHU Liège)
- Professor Philippe KESTELYN (UZ Gent)
- Professor Carina KOPPEN (UZ Antwerpen)
- Professor Bart LEROY (UZ Gent)
- Professor Laurence POSTELMANS (ULB - UVC Brugmann - HORUS)
- Professor Marie-José TASSIGNON, voorzitter (UZ Antwerpen - FRO)
- Professor Marcel Ten TUSSCHER (UZ Brussel)

Opgedragen fondsen

Het gebruik van deze Fondsen wordt gecontroleerd en beheerd door de Stichting voor de blinden, stichting van openbaar nut van de Brailleliga.

- **Het Agnès fonds**
Toegang tot lectuur en informatie voor blinde en slechtziende personen.
- **Het Boursy fonds**
Financiering van het opleidings- en arbeidsproces voor blinde en slechtziende personen.
- **Het Christophe fonds**
Financiële tussenkomst bij de aankoop van kleine technische hulpmiddelen in de Brailleshop.
- **Het Chantal De Decker fonds**
Tussenkomst in de financiering van Daisy-spelers verworven door blinde of slechtziende personen ouder dan 65 jaar.
- **Het Jules Legardien fonds**
De zelfstandigheid van blinde en slechtziende personen stimuleren door de financiering van kooklessen, braillelessen en mobiliteitslessen om zich te verplaatsen met een lange witte stok.
- **Het Marie-Louise Martelez fonds**
Fonds bestemd voor de opleiding en de begeleiding van geleidehonden voor blinde personen.
- **Het Hubert Ouvry fonds**
Toekenning van studiebeurzen aan blinde en slechtziende personen.
- **Het Roger Roovers fonds**
Tussenkomst in de kosten voor het omzetten van cursussen en andere documenten voor studenten indien deze kosten niet door de subsidiërende overheden gedekt worden.
- **Het Ruthy fonds**
Financiering van de eerste witte stok die aangeboden wordt aan blinde en slechtziende personen.
- **Het Robert Van Assche en Anna Van Crombrughe fonds**
Toekenning van prijzen aan verdienstelijke blinde personen.
- **Het Bertrand van Outryve d'Ydewalle fonds**
Fonds prioritair bestemd voor de opleiding van blindengeleidehonden.
- **Het Zoé fonds**
Financiële tussenkomst bij de aankoop van nieuwe technologieën door blinde en slechtziende personen ouder dan 65 jaar.

De Brailleliga actief in heel het land

1. Brussel (Hoofdzetel)

Engelandstraat 57
1060 Brussel
T. 02 533 32 11

2. Ath

Rue de la Station 41 / 2
7800 Ath
T. 068 33 54 50

3. Charleroi

Boulevard Tirou 12
6000 Charleroi
T. 071 32 92 44

4. Libramont

Avenue de Bouillon 16 A
6800 Libramont
T. 061 23 31 33

5. Liège

Rue des Guillemins 63
4000 Liège
T. 04 229 33 35

6. Namur

Rue de la Croix-Rouge 31 / 7
5100 Jambes
T. 081 31 21 26

7. Antwerpen

Frankrijklei 40 / 3
2000 Antwerpen
T. 03 213 27 88

8. Geel

Werft 53 / 3
2440 Geel
T. 014 58 50 68

9. Gent

Kortrijksesteenweg 344
9000 Gent
T. 09 220 58 78

10. Hasselt

Leopoldplein 25 / 3
3500 Hasselt
T. 011 21 58 88

11. Kortrijk

Minister Tacklaan 35 / 01
8500 Kortrijk
T. 056 20 64 60

12. Leuven

Fonteinstraat 133 / 0001
3000 Leuven
T. 016 20 37 97

Nota's

[illegible]

Van harte bedankt aan Christine, Damien, Hervé, Ineke, Isabelle, Joshua, Koen, Maria Gicela, Marie-José, Nadia, Nadine, Pascal, Sakina, Thérèse, Viviane en Yousef, leden of medewerkers, om de Brailleliga een gezicht te willen geven in dit verslag.

Redactie: Brailleliga - Communicatiedienst

Creatie en realisatie: Grand Ouest

Foto's: Jean-Michel Byl

Steun ons

Brailleliga vzw – Engelandstraat 57 - 1060 Brussel
T +32(0)2 533 32 11 - info@braille.be - www.braille.be
IBAN : BE11 0000 0000 4848 - BIC : BPOTBEB1

Volg ons op sociale media!

facebook.com/brailleliga
twitter.com/brailleliga
instagram.com/brailleliga_vzw
linkedin.com/company/gob-brailleliga
youtube.com/user/LigueBraille

